

*Dhr. Nauta maakt een vergelijking
tussen het bestuur op de Britse en
de Nederlandse koloniën*

*Curaçao:
een bodemloze put?*

*Mahamed vertelt over zijn
ervaringen als politiek
medewerker op Curaçao*

TNT Post
Port betaald

Bestuurskundige Berichten

27e Jaargang, Nummer 2
Maart 2013

Semi-wetenschappelijk magazine van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden

Curaçao

Retouradres: Postbus 9555 2300 RB Leiden

Het Beste voor het openbaar bestuur

Acestes Public Sector Strategy is een onafhankelijk Nederlands adviesbureau dat overheidsinstanties adviseert en ondersteunt op gebied van strategie, beleid en organisatie.

Acestes is institutioneel lid van de B.I.L. omdat we er aan hechten een goede relatie te onderhouden met de gemeenschap van bestuurskundestudenten. Acestes is een bestuurskundige praktijk: onze methoden, onze benadering, de materie waarop wij ons richten en onze klanten maken het dat. Bestuurskundestudenten zijn daarom belangrijke mensen: velen zullen wellicht ooit klant van ons worden. En enkelen worden wellicht collega.

Wij zijn altijd op zoek naar het bestuurskundige toptalent om onze praktijk te versterken. Indien je beschikt over een mastergraad, goede studieresultaten, blijk geeft van enthousiasme voor de publieke zaak, oprechte interesse in een loopbaan als consultant en van een brede oriëntatie tijdens je studie, kijk dan op onze website: www.Acestes.nl

Acestes
Public Sector Strategy

Waarde lezer,

Rond de wintermaanden zie je een groot gedeelte van de Nederlandse bevolking richting de Canarische Eilanden, Majorca of zelfs Afrika vertrekken om te overwinteren. We hebben echter als Nederland zelf een paradijs dichtbij: Curaçao! Op dit eiland vind je de mooiste tropische dieren in het water en op land, spreekt men Nederlands en is het altijd mooi weer.

De laatste jaren is Curaçao echter vaak slecht in het nieuws. Het eiland zou corrupt zijn, de maffia zou er de baas spelen en het eiland zou Nederland veel geld kosten. Zoals Ronald van Raak ook al aangeeft in zijn opiniestuk op pagina 17: "ruim twee jaar nadat Nederland de miljardenschuld had gesaneerd, heeft het eiland opnieuw grote schulden, zijn overheidsbedrijven uitgeknepen en honderden miljoenen euro's verdwenen." Het lijkt dan ook of Nederland Curaçao beter kwijt dan rijk is.

Maar is dit wel zo? Wat we vaak vergeten is dat dit eiland wel degelijk van waarde is voor Nederland. Zo dient het eiland voor veel Nederlanders als het ideale vakantieoord. Ook speelt het eiland een strategische rol in de samenwerking met de Amerikanen. Zoals Mahamed in zijn stuk op pagina 30 al uiteenzet hebben we Curaçao nodig in de strijd met de VS tegen de drugshandel vanuit Venezuela. Verder wordt een groot gedeelte van het toerisme op het eiland draaiende gehouden door Nederlanders. Tenslotte is het nog de vraag of het eiland wel klaar is voor volledige onafhankelijkheid. We moeten dan ook zeker goed na denken voor we een beslissing nemen omtrent dit onderwerp. Immers zoals de geschiedenis ons geleerd heeft, wanneer men het paradijs eenmaal verlaten heeft, is er geen terugkeer meer mogelijk.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier,

Met vriendelijke groet,

Pauline Rademakers
Hoofredacteur

Colofon

Bestuurskundige Berichten

Semi-wetenschappelijk magazine van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden

Wassenaarseweg 52, 2333 AK Leiden

Tel. 071-5273696

E-mail: secretaris@bilboard.nl

Internet: www.bilboard.nl

Jaargang 27, nummer 2- Maart 2013

Hoofredactie:

Pauline Rademakers

Eindredactie:

Chloé Munier

Redactie:

Caroline Verduin, Chloé Munier, Amber van Schie, Moniek Akerboom en Christien Dijkcs

Lay-out:

Pauline Rademakers

Aan deze editie werkten mee:

Jasper Hekert, Aart Broek, Oberon Nauta, Ronald van Raak, Len Buis, de OLC, Simone Drost, Emiel Stöver, Brenda Poot, Mahamed Xasan, Inge Aarden, Amber van Schie, Moniek Akerboom, Christien Dijkcs en Caroline Verduin

Advertenties:

Monique de Jong, Tel. 071-5273696

Redactieraad:

Prof. Dr. F.M. van der Meer en Drs. A.D.N. Kerkhoff

Oplage: 1250 exemplaren

Abonnementen:

Leden van de B.I.L. ontvangen Bestuurskundige Berichten gratis thuis. Voor niet leden kost een abonnement €11,35 per jaar. Dit dient te worden voldaan op bankrekening 56.65.22.357 t.n.v. de B.I.L. te Leiden o.v.v. 'Abonnement Bestuurskundige Berichten'.

Uitgever:

Orangebook | almanakken & verenigingsbladen
www.orangebook.nl

Bestuurskundige Berichten is een uitgave van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden (B.I.L.) en verschijnt viermaal per jaar. Het is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie op enigerlei wijze het geheel of delen van dit nummer te reproduceren. Waar redacteurs op persoonlijke titel hun mening geven is dit niet noodzakelijkerwijs die van de gehele redactie. De redactie behoudt zich het recht voor stukken in te korten, te wijzigen, dan wel niet te plaatsen.

Foto omslag: Jasper Hekert, strand

ISSN 0920-5772

© Copyright 2012 B.I.L.

Informatie

Voor actuele informatie omtrent de openingstijden van de B.I.L.-kamer, activiteiten van de B.I.L. en andere relevante zaken kunt u terecht op onze website: www.bilboard.nl.

Mededelingen

Caspar van den Berg

Op 28 februari jl. heeft de Vereniging voor Bestuurskunde op het jaarlijkse Festival der Bestuurskunde Caspar van den Berg uitgeroepen tot winnaar van de Van Poeljeprijs. De B.I.L. feliciteert hem van harte met het winnen van deze eervolle prijs.

Wijzigingen doorgeven

Bent u verhuisd of is uw telefoonnummer of e-mailadres gewijzigd? Geef uw wijzigingen door via secretaris@bilboard.nl.

Bijdragen Bestuurskundige Berichten

Leden die interesse hebben in het leveren van een (thematische) bijdrage aan een volgende editie van de Bestuurskundige Berichten kunnen zich richten tot de Commissaris Bestuurskundige Berichten via BB@bilboard.nl. Ook reacties op publicaties in deze editie worden zeer gewaardeerd.

Onderwijs evaluaties

Om bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs is de B.I.L. altijd op zoek naar leden die hun mening over het onderwijs willen delen. Aanmelden voor deelname aan een paneldiscussie kan via BEL@bilboard.nl.

Inhoudsopgave

Wetenschappelijk

Emoties en de valse start van het hernieuwde Koninkrijk 4

Aart Broek geeft een analyse over hoe emoties een rol spelen in de besluitvorming rond Curaçao.

Goed Bestuur in de West 10

Dhr. Nauta over de vergelijking tussen het bestuur op de Britse en de Nederlandse koloniën.

Inzichten van Dhr. Nauta op de Huidige Situatie 14

Een interview met Dhr. Nauta over zijn inzichten op de huidige situatie op het eiland.

Opinie

Een bodemloze put 17

Tweede Kamerlid voor de SP Ronald van Raak laat zijn mening horen over de betrokkenheid van Nederland met Curaçao.

Studeren in het koude Nederland 20

In gesprek met studentdecaan Len Buis over de overgang voor studenten van Curaçao naar Nederland om te studeren.

Studie

Even voorstellen...

De Opleidingscommissie 22

De OLC stelt zich voor en vertelt wat ze doen, wie er in zitten en wat je ermee kunt als student.

Vereniging

De korte reis der B.I.L. naar Parijs! 23

Een verslag over de korte reis.

Activiteitenverslag 24

Een verslag over alle activiteiten van het afgelopen blok.

Groeten uit... Curaçao 30

Mahamed Xasan vertelt over zijn stage op Curaçao.

Alumni

Praten over de toekomst 31

Inge Aarden over het masteralumnidiner.

Van droom naar werkelijkheid 33

Inge Aarden vertelt over haar carrièrepad na het afronden van haar studie.

Extra

Uit de oude doos:

De B.I.L.-reizen 34

Amber van Schie neemt de B.I.L.-reizen onder de loep. Hoe zijn ze ontstaan en waar is de B.I.L. allemaal heen geweest.

We zijn ervan overtuigd dat we rationeel handelende wezens zijn. Wanneer we beslissingen nemen, dan worden we verondersteld bewust de voor- en nadelen af te wegen. Niets is minder waar. Wanneer we tot een besluit komen, worden we, of we nu willen of niet, in sterke mate aangestuurd door een stortvloed van gevoelens. Hiertoe behoort dikwijls een zekere mate van 'wantrouwen'. In de relaties binnen het Koninkrijk lijkt dat een overheersend gevoel, in ieder geval aan Nederlandse zijde.

Emoties en de valse start van het hernieuwde Koninkrijk

door Aart Broek

In de aanloop naar de staatkundige veranderingen hebben juristen gewezen op de bizarre status die voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) uit de bus kwam: openbaar lichaam. Voor het behalen van zijn meesterstitel aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Erasmus Universiteit, Rotterdam, analyseerde Mark West eveneens 'de opname van de BES-eilanden als openbaar lichaam in het Nederlands staatsbestel'. De scriptie werd genomineerd voor de Peter Smits-scriptieprijs, 2011, van ABC-advies. De bevindingen van West werden inmiddels ook opgenomen in een bijdrage aan het juridische tijdschrift *Ars Aequi*. Te oordelen naar West is de keuze voor openbaar lichaam moeilijk een uitsluitend rationeel onderbouwd besluit te noemen.

Openbaar lichaam

In een advies verantwoordde de Raad van State de zienswijze dat de status van gemeente niet de geëigende bestuursentiteit voor de BES-eilanden kon zijn. Het bevolkingsaantal zou te beperkt zijn, de afstand tussen Nederland en de eilanden te groot, de geringe oppervlakte van de eilanden was bezwaarlijk. Verder zouden de economische afhankelijkheid van slechts enkele inkomensbronnen, 'een moeilijk reliëf', én het insulaire karakter op zich (met eigen lucht- en zeehavens) de eilanden ongeschikt maken om een Nederlandse gemeente te vormen. Wanneer dit inderdaad zwaarwegende hindernissen zijn om van de eilanden gemeenten te maken, dan mag verwacht worden dat de status van openbaar lichaam zoveel mogelijk de bezwaren het hoofd biedt. Dat gebeurt echter niet. In menig opzicht is de status van openbaar lichaam sowieso gelijk aan die van een Nederlandse gemeente. In enkele opzichten wijkt de status van openbaar lichaam wel degelijk af van die van een gemeente. Die afwijkingen ogen echter niet als zonder meer bedoeld om de genoemde bezwaren van de BES-eilanden te kanaliseren. Waar taken, functies en bevoegdheden verschillen

zijn deze vooral bedoeld om waarborgen in te bouwen ten aanzien van goed bestuur en persoonlijke integriteit van bestuurders, van het voorkómen van verrijking en (familiaire) belangenverstrengeling. Het gaat om bijzonderheden die we níet aantreffen in de Nederlandse Gemeentewet. Zo dient op de eilanden niet alleen de gedeputeerde zijn zakelijke belangen kenbaar maken, maar ook diens partner. De partner van een wethouder in Nederland hoeft dat niet.

“We focus on what we know, and neglect what we do not know, which makes us overly confident in our beliefs.”

Gemeente

Op zich zouden dergelijke bijzondere zaken te regelen zijn geweest door aanpassingen in de Gemeentewet. Toch werd er gekozen voor de constructie van openbaar lichaam, terwijl die bestuurlijke entiteit nooit was bedoeld om er eilanden in onder te brengen. De status van openbaar lichaam verschilt nog in andere opzichten van een gemeente. De status van openbaar lichaam geeft de eilanden namelijk minder ‘autonomie’. De gemeentelijke status kent door de Grondwet veilig gestelde waarborgen van relatieve zelfstandigheid. Het openbaar lichaam kent die waarborgen niet. ‘Gevolg hiervan is,’ zo constateert West, ‘dat de taken en bevoegdheden van de eilanden beperkt kunnen worden zonder dat dit in strijd zal zijn met de Grondwet.’ Kortom, de BES-eilanden zijn minder autonoom dan een reguliere gemeente en kunnen verhoudingsgewijs gemakkelijker worden aan- en bijgestuurd door Nederland dan een reguliere gemeente. De Rijksvertegenwoordiger, feitelijk de ogen en oren van Nederland, vormt de bestuurlijke ‘waakhond’ van deze moederlandse betrokkenheid. De gebrekkige autonomie van de BES-eilanden wordt als ‘een niet al te fraaie situatie’ gekarakteriseerd door West. Die grondwettelijke waarborgen zullen wél geregeld moeten worden. De BES-eilanden zijn niet als gemeenten ingericht en zijn zodoende niet volwaardig onderdeel geworden van het Nederlandse openbare bestuur. Daar dit niet geschiedde, is er naar de mening van West dan ook sprake van ‘een valse start voor het hernieuwde Koninkrijk’

Integriteit

Is het echt zo’n valse start? Meerdere staatsrechtgeleerden wezen, ruim vóór 10.10.10, op de tekortkomingen van de huidige constructie. Ook onder politici waren er geluiden die de status van een openbaar lichaam kritiseerden. Een beetje politicus was geïnformeerd over beperkingen van de bestuurlijke status van een openbaar lichaam. Te oordelen naar de verschillen tussen openbaar lichaam en gemeente is kleinschaligheid vooral te interpreteren als een bron van potentiële problemen met besturen en integriteit. Het waarborgen van deugdelijk bestuur lijkt de belangrijkste reden achter de keuze voor een ‘openbaar lichaam’. Die bestuurlijke entiteit geeft de eilanden niet te veel zelfstandigheid en er kan zonder al te veel formele omhaal worden bijgestuurd. De Nederlandse Rijksvertegenwoordiger kan voortdurend de vinger aan de pols houden. Of die kleinschaligheid die bestuurlijke problemen ook daadwerkelijk veroorzaakt, is nog maar de vraag (grote landen als Rusland, Congo en Saudi-Arabië kennen tenslotte de ernstigste vormen van corruptie en uitbuiting). Afgezien van die vraag is vooral opmerkelijk dat die bestuurs- en integriteitsproblemen nauwelijks als argument zijn benoemd. De Raad van State, bijvoorbeeld, noemt ze niet expliciet. Toch lijkt dit wel degelijk voortdurend op de achtergrond te spelen, anders hoef je van de BES-eilanden geen openbaar lichaam te maken. De voedingsbodem hiervan is een gebrek aan wederzijds vertrouwen. Of beter, er is vooral sprake van een Nederlands wantrouwen inzake de bestuurlijke capaciteit en integriteit van de eilanden.

Risicomijding

Wantrouwen: dat klinkt menigeen hartvochtig in de oren. Op basis waarvan zou Nederland kunnen concluderen dat de capaciteit ontbreekt om de eigen samenlevingen naar behoren te besturen? De nieuwe constructie is toch juist in het leven geroepen om het bestuur van de eilanden te verbeteren! Dat vereist bovenal vertrouwen. Wat rechtvaardigt het Nederlandse gevoel? Het een en ander klinkt beduidend minder inhumain wanneer we ons realiseren dat ‘wantrouwen’ feitelijk niets anders is dan een angst voor het onbekende. Of de eilanden tot 10.10.10 nu wel of

Aart G. Broek

Aart G. Broek specialiseerde zich in communicatiewetenschappen, (historische) sociologie en, meer recentelijk, criminologie. Hij promoveerde op een onderzoek naar de propagandapraktijk van de rooms-katholieke missie op de Benedenwindse Antillen. Hij woonde twintig jaar op Curaçao, werkte er als docent, projectuitvoerder en interim-manager. Sinds zijn terugkomst in Nederland ontwikkelde hij zich tot organisatie- en bestuurskundig adviseur, met name inzake agressie- en veiligheids-vraagstukken. Broek publiceerde onder meer *Het zilt van de passaten*; *Essays over Caribische cultuur* (2000), *De kleur van eiland*; *Ideologie en schrijven in het Papiamentu sinds 1863* (2006), *De terreur van schaamte*; *Brandstof voor agressie* (2007), *Geboeid door macht en onmacht*; *De geschiedenis van de politie op de Nederlands-Caribische eilanden* (2011) en *Dwarsliggers*; *Tegenspraak onder schaamteloos leiderschap* (2013).

Voor nadere informatie, zie: www.carilexis.nl

juist niet goed werden bestuurd, maakt niet uit. Niemand weet bij benadering aan te geven of in de nieuwe constellatie het besturen daadwerkelijk zal verbeteren. Evenmin weten we of het zal verslechteren. Het is hoegenaamd een slag in de lucht, daar er veel te veel onbepaalde factoren in het spel zijn en we beginnen met iets dat grotendeels nieuw is. De angst voor het onbekende duwt ons naar het vermijden van risico's. Dat is evolutionair ingebakken, feitelijk van levensbelang, en staat vooral bekend onder de term 'loss aversion' (risicomijding). Wanneer we op onbekend terrein komen dan vergeten we om beschikbare informatie goed te wegen, verwarren mogelijkheden met zekerheden of juist het tegenovergestelde en weten grotendeels sowieso onze hersens er niet voldoende bij te houden. De angst voor een dreigend verlies van enigerlei aard blijkt dan veel groter dan de gedachte aan het mogelijke gewin. 'In human decision making,' zo weet de sociaal psycholoog Kahneman, 'losses loom larger than gain'.

Vertrouwen

Het mag dan ook niet verbazen dat onderzoek uitwijst, dat we veel heftiger uithalen naar bedreigingen dan dat we edelmoedig gedrag belonen. Het Nederlandse verlichten van de staatsschuld met honderden miljoenen euro's, hoe ruimhartig ook, bleek in de beleving van de eilandbewoners absoluut niet opgewassen tegen de Nederlandse bemoeienis. Die dreiging woog veel zwaarder in het Antilliaanse gemoed. De financiële hulp uit Nederland is al weer vergeten. Zo zijn we gebakken. Het is echter geen garantie dat we er goede beslissingen door nemen. Integendeel, 'the desire to avoid anything that smacks of loss', zo weet de sociaal psycholoog Lehrer, vergroot voor ons juist de kans 'to do foolish things'. Hoe het ook zij, aan Antilliaanse zijde is er niet zo zeer de dreiging van een 'verlies' van enigerlei aard. Integendeel, er is in ieders beleving vooral winst te behalen met de nieuwe koninkrijksverhoudingen (als Nederland op afstand wil blijven). Wanneer we bovenal voordelen zien, dan treden weer andere menselijke mechanismen in werking, waarvan 'zelfoverschatting' er een is. We weten uit de kennis die de evolutionaire en sociale psychologie opdoet, dat we onszelf slecht naar waarde weten te schatten. We zijn overwegend hopeloos optimistisch, in

menig opzicht evenzo hopeloos bevooroordeeld, en bovenal oververzekerd van ons eigen kunnen. In het 'verklaren' van het verleden en het 'voorspellen' van de toekomst zoomen we dan ook in op wat we menen in de hand te hebben. We hebben nauwelijks of geen aandacht voor de rol die het '(nood)lot' speelt. Die rol van 'geluk' en 'toeval' is vele malen groter dan ons lief is. We achten het leven maakbaar, terwijl het dit absoluut niet is. We focussen op wat we weten en verwaarlozen wat we niet weten. Het adagium 'meten is weten' zou eigenlijk moeten zijn: 'meten is geen weten maar een vergeten wat we niet weten'. Kortom, 'we focus on what we know,' zo benadrukt Kahneman, 'and neglect what we do not know, which makes us overly confident in our beliefs'.

Emoties

Zo komen eilandelijke 'overmoed' en moederlands 'wantrouwen' tegenover elkaar te zitten aan de vergadertafels. Hoe rationeel de discussies zich ook mogen voordoen, zelfs een advies als dat van de Raad van State is in sterke mate door gevoelens aangestuurd. Het resultaat van dit 'emotionele' vergaderen stemt niet zonder meer tevreden, al lijkt mij de kwalificatie 'foolish thing' niet van toepassing. Te oordelen naar adviezen van de reeds genoemde Lehrer, zouden we ons veel beter bewust moeten

zijn van onze emotionele aansturing (die nog veel complexer is dan hier geschetst). Bovendien zouden we die deelaspecten van onze emotionaliteit eigenlijk moeten expliciteren om tot betere besluiten te komen. Kunnen wij ons een vergadering voorstellen waarin Nederlandse politici uiting geven aan hun dwangmatige risicomijding en angst voor eilandelijk bestuurlijk falen, terwijl eilandelijke politici hun overmoed ter discussie stellen? Dat handelen lijkt mij niet van deze wereld. Wél mag met enige zekerheid gesteld worden, dat er voor elk der partijen winst is te behalen met het optimaal onderkennen van eigen én andermans emoties. Met het onderkennen van het eigen wantrouwen wordt het namelijk gemakkelijker dat te 'verpakken', bijvoorbeeld door een advies van een 'onafhankelijke partij' als de Raad van State meer nadruk te geven. Met het onderkennen van andermans wantrouwen wordt het gemakkelijker verzet te bieden en zodoende 'een valse start' te voorkomen. Kortom, hoe beter een partij emoties onderkent, des te voordeliger de resultaten van de onderhandelingen voor die partij. ■

De kaart van Curaçao

Goed Bestuur in de West

Een verkorte versie van het proefschrift van Dhr. Nauta over de vergelijking tussen het bestuur op de Britse en de Nederlandse koloniën.

In dit proefschrift is beschreven hoe in 1954 democratie en autonomie hun intrede deden in het territorium van wat toen nog 'Gebiedsdeel Curaçao' heette. Uit de beschrijving blijkt dat de wijze waarop daar de deugdelijkheid van bestuur gewaarborgd wordt grotendeels het Nederlandse voorbeeld volgt en weinig onvolkomenheden kent. Het systeem van checks-and-balances in de Caribische rijkdelen zou, wanneer de politieke actoren consequente opvolging geven aan de wettelijke plichten, zodoende vanzelf tot goed bestuur moeten leiden. De praktijk blijkt echter weerbarstig. Daar waar Nederland naar internationale maatstaven van goed bestuur tot de absolute top behoort, scoren de Caribische rijkdelen aanzienlijk lager (Daniel Kaufmann et al., 2009).

Door Dhr. Nauta

Vanwege de overeenkomstige wijze waarop in Nederland en de Caribische rijkdelen de deugdelijkheid van bestuur wordt gewaarborgd, kan de verklaring voor het verschil in kwaliteit van bestuur niet rechtstreeks gezocht worden in weeffouten in het systeem van checks-and-balances. In dit proefschrift is er daarom op gewezen dat de maatschappelijke karakteristieken van de eilanden belangrijke barrières opwerpen voor de kwaliteit van het bestuur. Het democratiseringsproces in de West is mede debet aan deze barrières. Feitelijk werd het democratisch bestuursmodel, ongevraagd, over een koloniale samenleving heen gestulpt en van de ene op de andere dag geëffectueerd (Pinkney, 1993, p. 29). Democratie was daarom in veel voormalige koloniën geen heroïsche verworvenheid maar meer een oppervlakkige maatschappelijke plicht die niet stoelde op een algemeen besef van burgerlijke verantwoordelijkheid en maatschappelijke samenhang (Kamrava, 1998, p. 6). Bovendien bleek dat verkiezingen meer dan eens politici in het zadel hielpen die onwelwillend stonden tegenover wat het westen was gaan beschouwen als de democratische kernwaarden: vrijheid, gelijkheid en tolerantie (Maris, 2008: 80; Schuyt, 2008; Zakaria, 1997). Ter verklaring voor deze partiële democratische transitie wordt gewezen op het feit dat politiek liberalisme en de daarvan afgeleide beginselen van goed bestuur een systeem van uitgesproken rechtsnormen ver materialiseren. Politici die voor het behoud van hun positie afhankelijk zijn van electorale steun dienen echter

te handelen naar de normen die bij de meerderheid van hun achterban algemeen aanvaard zijn. In zoverre discrepantie bestaat tussen de beginselen van goed bestuur en deze maatschappelijk verankerde gedragsnormen ontstaat een incentive voor bestuurders geen consequente opvolging te geven aan de wettelijke regels en plichten die het politiek liberalisme in formele zin gestalte geven. Empirische toetsing van deze veronderstelling toont aan dat vooral in machtsongelijke collectivistisch georiënteerde samenlevingen deugdelijk bestuur het zwaar te verduren heeft. (Inglehart & Welzel, 2002; Inglehart, 2003; Licht et al., 2007; Pillay, 2008; Welzel & Inglehart, 2008).

Ook in de Caribische rijkdelen lijkt sprake van een zekere discrepantie tussen het politiek liberalistische ideaal dat tot uitdrukking komt in het systeem van checks-and-balances en de politieke en maatschappelijke realiteit. Het politieke proces in de Caribische rijkdelen wordt hier getypeerd als particularistisch, in de zin dat oneigenlijke persoonlijke motieven in sterke mate in de besluitvorming meewegen. Dit particularistische karakter is in samenhang gebracht met drie factoren. In de eerste plaats is gewezen op het kleinschalige karakter van de bestuurlijke entiteiten in de West. Hoewel het aantal ambtsdragers in de Caribische rijkdelen in absolute zin relatief gering is, is het aantal uit te oefenen overheidstaken vrijwel gelijk aan dat van Nederland. Zodoende treedt bevoegdhedenconcentratie op wat hoge eisen stelt aan kwaliteit van de functiebekleders

(Munneke, 1994, p. 20). Aan deze eisen kan echter niet goed worden voldaan. Als gevolg van de kleinschaligheid is de rekruteringsgrond op de eilanden juist relatief beperkt waardoor statusincongruentie optreedt: personen verkrijgen ambtelijke posities die hen in Nederland, gezien hun opleiding en ervaring niet zouden toevallen. Deze situatie komt de kwaliteit van het openbaar bestuur niet ten goede. Daarnaast is op de eilanden in de West relatief vaak sprake van overlap tussen sociale en professionele rollen. Deze overlap is van betekenis voor ambtsdragers in de Caribische rijkdelen omdat de door hun te nemen beslissing vaak direct raken aan de belangen van personen met wie zij gelijktijdig sociale relaties onderhouden. De verantwoordelijke bestuurder heeft zich daardoor niet alleen te verantwoorden naar de relevante politieke actoren maar moet ook vrienden of familie tevreden stellen. Deze particularistische oriëntatie in de politiek wordt verder versterkt door een aantal sociaal-culturele karakteristieken van de Caribische rijkdelen. Er wordt uiteengezet hoe, althans voor Curaçao, de samenleving gekenmerkt wordt door een rigide maatschappelijke segmentatie die sociale mobiliteit ernstig belemmert. Deze karakteristieken vertalen zich door in relatief groot ontzag voor (politieke) autoriteiten. Hierdoor komen accountability en transparantie, de belangrijkste voorwaarden voor goed bestuur, niet goed uit de verf, en kunnen bestuurders eenvoudiger dan bijvoorbeeld in Nederland, ongesanctioneerd onrechtmatigheden begaan. Naast maatschappelijke segmentatie en gebrekkige sociale

mobiliteit is binnen dit proefschrift geconstateerd dat ook de wijdverbreide armoede en het lage opleidingsniveau de kwaliteit van het bestuur in de Caribische rijkdelen negatief beïnvloeden. Hiervoor zijn twee redenen te geven. Armoede zorgt voor afhankelijkheid. Politici misbruiken deze afhankelijkheid door overheidsdiensten in te zetten als ruilmiddel voor electorale steun. In de tweede plaats beïnvloedt armoede de politieke oriëntatie van de samenleving. Het leven van een groot deel van de bevolking in de West wordt gekenmerkt door materiële gebreken. Van hoge democratische idealen en onpersoonlijke relaties met de politiek koken zij geen maaltijd, terwijl particularistische relaties met de politiek hen juist wel persoonlijk gewin opleveren. Dat het algemeen belang en daarmee op termijn het individu ook benadeeld wordt, is een zodanig abstract idee dat het nauwelijks een drijfveer tot handelen vormt in het leven van degene die moeite hebben de basale levensvoorwaarden zeker te stellen (Maslow, 1987). Bovendien is het democratische gedachtegoed complexe materie die een voldoende opleidingsniveau van het electoraat vereist. Ook aan deze voorwaarde wordt niet voldaan.

De kleinschaligheid en de armoede, samen met het feit dat de samenlevingen van de Caribische entiteiten gekenmerkt worden, in ieder geval voor wat het eiland Curaçao betreft, door sociale acceptatie van

machtsongelijkheid, zorgen ervoor dat de politieke cultuur in de West sterk afwijkt van Nederland en zich ongunstig verhoudt tot goed bestuur. Omdat deze barrières grotendeels onveranderbaar zijn, is de vraag gerechtvaardigd of deze conclusie betekent dat van goed bestuur in de Caribische rijkdelen niets terecht zal komen. Wanneer de bestuurlijke prestaties van de overzeese rijkdelen in Caribisch perspectief worden geplaatst blijkt echter dat deze barrières niet altijd de kwaliteit van het bestuur hoeven te ondermijnen. Met name de entiteiten die behoren tot de Commonwealth Caraïben scoren relatief beter dan de Nederlandse Caraïben.

Hoewel de Britten formeel meer invloed kunnen uitoefenen in hun Overseas Territories blijkt hier dat Nederland ook over vergaande bevoegdheden beschikt. Het essentiële verschil tussen beiden landen moet daarom vooral gezocht worden in de bereidheid die wettelijke bevoegdheden aan te wenden. Daar waar de Britten niet schromen zo nodig zich direct in te mengen in lokale aangelegenheden betracht Nederland verregaande terughoudendheid.

Om te begrijpen hoe dit verschil doorwerkt in de bestuurspraktijk is hier beschreven hoe de kwaliteit van het bestuur in de Caribische regio vooral wordt aangetast door politieke patronage. Politieke patronage krijgt vorm in de verstrekking door politici

van publieke goederen en diensten in ruil voor electorale steun. Als regel geldt dat hoe meer de verstrekking van deze publieke goederen gemonopoliseerd is in de handen van degene die voor het behoud van hun positie afhankelijk zijn van electorale steun, des te groter de kans dat politieke patronage optreedt.

Met deze wetmatigheid is in het systeem van checks-and-balances in Barbados rekening gehouden door de bevoegdheid tot het verstrekken van publieke goederen (ten dele) te beleggen bij gedepoliteerde overheidsorganen waarvan de leden niet afhankelijk zijn van electorale steun. Deze aanpak staat in schril contrast tot de Caribische rijkdelen waar de bevoegdheid tot het verstrekken van publieke goederen grotendeels belegd is bij de uitvoerende macht. Omdat haar leden afhankelijk zijn van electorale steun wordt feitelijk de kat op het spek gebonden. Formeel gezien oefent weliswaar het parlement onafhankelijk toezicht uit op de leden van de uitvoerende macht maar omdat in de praktijk de coalitiepartijen in het parlement een front vormen dat in beginsel altijd instemt met het voornemen van haar politieke leiders wordt dit toezicht niet uitgeoefend (Commissie Natievorming, 1996; Werkgroep Bestuurlijke

en Financiële Verhoudingen Nederlandse Antillen, 2004). Het rücksichtslos toepassen van het Nederlandse politiek duale model verschaft onder die omstandigheden de uitvoerende macht veel bewegingsruimte op oneigenlijke gronden gebruik te maken van haar bevoegdheden.

Naast de wijze waarop in formele zin de distributie van publieke goederen in de Caribische rijkdelen geregeld is, roept ook het politieke stelsel zelf vraagtekens op. In het getransplanteerde Nederlandse politiek systeem wordt een specifiek politiek ideaal verwezenlijkt dat bestaat uit de gedachte dat de volksvertegenwoordiging zonder 'last of ruggespraak' de uitvoerende macht controleert en dat zij ten aanzien van haar (mede) wetgevingstaak geadviseerd wordt door een college van onafhankelijke deskundigen. Zoals hiervoor beschreven is van politiek dualisme in de Caribische rijkdelen geen sprake. De coalitiepartijen stemmen als gevolg van de sterke partijdiscipline in beginsel altijd in met voorstellen van de regering, ook dan wanneer het advies van de Raad van Advies zich daartegen verzet. Door deze gang van zaken

verzwakt de werkzaamheid van het systeem van checks-and-balances aanzienlijk. Ook in de Commonwealth Caraïben is geen sprake van politiek dualisme. Sterker nog, de overlap tussen uitvoerende- en wetgevende macht is bij wet geregeld. In tegenstelling tot de Caribische

rijkdelen kan een wet binnen deze politieke constellatie echter pas worden aangenomen na goedkeuring van de Senate. Deze Senate bestaat net als de Raad van Advies uit (deels) politiek onafhankelijke leden die op grond van juridische en inhoudelijke expertise zijn benoemd. Met deze samenstelling wordt de garantie verkregen dat een wet pas kan worden aangenomen wanneer het een deskundigentoets doorstaat. Een dergelijke waarborg lijkt geen overbodige luxe voor de Caribische rijkdelen waar de jure wel maar de facto niet sprake is van onafhankelijk toezicht van de volksvertegenwoordiging op de uitvoerende macht.

Uit het voorgaande wordt duidelijk dat niet alleen de maatschappelijke karakteristieken de kwaliteit van het bestuur in de West ondermijnen maar dat ook onvoldoende afstemming van het systeem van checks-and-balances op de Caribische context de kwaliteit van het bestuur aantast. Het getransplanteerde systeem van checks-and-balances is geënt op de tradities en gebruiken van het Nederlandse politieke proces. Niet alle gewenste politieke gedragingen zijn echter in het systeem van checks-and-balances ook formeel gecodificeerd.

“...niet alleen de maatschappelijke karakteristieken ondermijnen de kwaliteit van het bestuur in de West, maar ook onvoldoende afstemming van het systeem van checks-and-balances op de Caribische context tast de kwaliteit van het bestuur aan.”

Hierdoor kunnen de entiteiten in de West vaak zonder onrechtmatig te handelen een andere invulling geven aan wettelijke verplichtingen. Ook al is de handelswijze dan in strijd met de geest van de wet. Daar waar wel sprake is van nadere codificering doet zich soms ook het omgekeerde probleem voor: voor zover in het systeem van checks-and-balances Nederlandse politieke tradities en gebruiken verankerd zijn kunnen deze in aanvaring komen met gedragsnormen die in het sociale verkeer van de Caribische rijkdelen algemeen aanvaard zijn. In een dergelijke situatie zien politieke actoren zich voor een dilemma geplaatst: ofwel geven ze consequente opvolging aan de wettelijke verplichtingen maar ondervinden ze electorale schade, ofwel brengen zij hun politiek gedrag in overeenstemming met de heersende normen maar zullen zij hun bevoegdheden ook op oneigenlijke gronden moeten aanwenden.

Wordt nu het Nederlandse systeem van checks-and-balances vergeleken met het systeem dat in de Commonwealth Caraïben opgeld doet, dan valt op dat laatstgenoemde feitelijk een universele karakter draagt, in de zin dat het voor een goed functioneren minder afhankelijk is van afstemming op de politieke tradities

en gebruiken van het land waarop het van toepassing is. Degene die voor het behoud van hun positie afhankelijk zijn van electorale steun worden namelijk minder dan in het Nederlandse systeem kansen gebonden politiek-paternalistische relaties aan te gaan met hun achterban. De prikkel tot het plegen van een onrechtmatige daad wordt daarmee verkleind waardoor de kwaliteit van het bestuur minder valt of staat bij de persoonlijke integriteit van de ambtsdragers. Het toezicht op de wetgevende macht wordt daarentegen juist versterkt en belegd bij de leden van de Senate waarvan de bekleders meer dan de volksvertegenwoordiging in het Nederlandse systeem onafhankelijk van de dominante maatschappelijke opvattingen kunnen opereren.

Als gevolg daarvan ondervindt het politieke proces minder hinder van voornoemde discrepantie. Wellicht dat daarmee een deel van de verklaring wordt gevonden voor het feit dat de voormalige Britse koloniën het in internationaal perspectief op bestuurlijk vlak relatief zo goed doen (Licht et al., 2007, p. 661). ■

Literatuur:

1. Commissie Natievorming. (1996), *One People one Effort, one Nation; aanzet tot een beleids-plan voor de structurering van het proces van natievorming in de Nederlandse Antillen*, Willemstad: Bureau Constitutionele Zaken.
2. Inglehart, R., & Welzel, C. (2002), *Democratic Institutions and Political Culture: Mis-conceptions in Addressing the Ecological Fallacy*. forthcoming in *Comparative Politics*.
3. Inglehart, R. a. N., P. (2003) *The True Clash of Civilization*, *Foreign Policy*(135), 5.
4. Kamrava, M. (1998), *Democracy in the Balance; Culture and Society in the Middle East*, Lon-don: Seven Bridges Press.
5. Kaufmann, D., Kraay, A., & Mastruzzi, M. (2009), *Governance Matters VIII: Aggre-gate and Individual Governance Indicators, 1996-2008* [Electronic Version]. World Bank Policy Research Working Paper No. 4978.
6. Licht, A. M., Goldschmidt, C., & Schwartz, S. H. (2007), *Culture rules: The founda-tions of the rule of law and other norms of governance*, *Journal of Comparative Economics*, 35(4), 659-688.
7. Maris, C. (2008), *Deugden en ondeugden van de burger*, In *Democratie & deugdzaam-heid; Lezingenbundel 2007-2008* (pp. 71-90). Willemstand: Drukkerij Inter-press NV (gezamenlijke uitgave van het Kabinet van de Gouverneur van de Neder-landse Antillen en de Universiteit van de Nederlandse Antillen).
8. Maslow, A. (1987), *Motivation and Personality* (Third ed.), New York: Harper & Row.
9. Munneke, H. (1994), *Ambtsuitoefening en onafhankelijke controle in de Nederlandse Antillen en Aruba: juridische en beheersmatige controle als waarborg voor deugdelijk bestuur*, Nijmegen: Ars Aequi Libri.
10. Pillay, S. (2008), *A cultural ecology of New Public Management*, *International Review of Administrative Sciences* 74; 373, 74(3), 21.
11. Pinkney, R. (1993), *Democracy in the third world*, Philadelphia: Open University Press.
12. Schuyt, K. (2008), *Democratie en de beheersing van maatschappelijke groepstegen-stellingen*, *Democratie & deugdzaamheid; Lezingenbundel 2007-2008* (pp. 27-34). Willemstand: Drukkerij Interpress NV (gezamenlijke uitgave van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en de Universiteit van de Nederlandse Antillen).
13. Welzel, C., & Inglehart, R. (2008), *The Role of Ordinary People in Democratization*, *Journal of Democracy* Volume 19, 19(1), 126-140.
14. Zakaria, F. (1997), *The Rise of Illiberal Democracy*, *Foreign Affairs*, 76(6), 22-43.

Inzichten van Dhr. Nauta op de Huidige Situatie

Dit artikel is geschreven aan de hand van een interview

Het proefschrift van Dhr. Nauta roept enkele vragen op die toelichting verdienen, zoals over de aarzeling van Nederland om harder in te grijpen op de Eilanden. Het bestuur zou immers sterk verbeterd kunnen worden als de Nederlandse overheid meer gebruik zou maken van haar bevoegdheden. Dat Nederland zich terughoudend opstelt, wat toezicht en ingrijpen betreft, is volgens Nauta het gevolg van het pijnlijke koloniale verleden van Nederland. Internationaal gezien was het voor Nederland niet haalbaar om veel grip te houden op de eilanden. Verwijten van 'neokoloniale praktijken' moesten worden voorkomen.

Door Moniek Akerboom & Christien Dijcks

Het Britse model

Dat een actievare rol van Nederland de eilanden ten goede kan komen bewijzen de Britten. Zij steken veel meer moeite in de opbouw en handhaving van goed bestuur bij hun koloniën. Bovendien heeft de (Caribische variant van) het Westminster model een aantal voordelen voor de kleinschalige eilanden. Zo is de distributie van collectieve goederen ten dele gedepolitiseerd, zodat de kans op omkoping klein is. In plaats van de politiek zijn diverse commissions ingesteld die onder andere de benoemingen van het openbaar bestuur regelen en toezien op naleving van de aanbestedingsregelingen. De Caribische delen van het Koninkrijk zouden hier veel van op kunnen steken.

Mensenrechten als grootste motief

Critici zien deze vormen van controle en toezicht als inbreuk op het democratische gehalte van het systeem, maar volgens Nauta is dit niet het geval. Democratie heeft namelijk twee kanten: enerzijds vermaterialiseerd democratie via verkiezingen van een volksvertegenwoordiging het nationale recht op zelfbeschikking, anderzijds zou democratie de individuele rechten en vrijheden van iedere

burger moeten waarborgen. Welke aspect laat je nu zwaarder wegen? Voor Nauta wegen mensenrechten zwaarder; en zou vaker dan nu gebeurd bestuurders in Caribische rijksdelen gedwongen moeten worden zich te houden aan de beginselen van goed bestuur. Alleen dan kan gewaarborgd worden dat het politieke proces het algemeen belang van de samenleving leidend laat zijn. Dat komt zaken als armoedebestrijding, onderwijs en economische groei ten goede zodat uiteindelijk de vatbaarheid voor slecht bestuur afneemt.

Kleine stapjes

De vraag blijft of er sinds 2010 daadwerkelijk iets veranderd is in het Caribische gedeelte van het Koninkrijk. Over de resultaten van de afgelopen twee jaar kan men nog niet erg positief zijn. De exploitatie van Curaçao en Sint Maarten vertonen, tegen de afspraken in, alweer enorme tekorten terwijl de integriteit van het bestuur niet zichtbaar verbeterd is. Toch concludeert Nauta dat de Nederlandse houding geleidelijk aan lijkt te kenteren. Zo is onder druk van Nederland een College Financieel Toezicht ingesteld, die de begroting van de eilanden controleert en

afkeurt als zij niet voldoen aan de beginselen van deugdelijke overheidsfinanciering. Van afkeuring was in 2012 sprake voor het land Curaçao. En voor het eerst in de geschiedenis van het Koninkrijk heeft Nederland (via de koninkrijksregering) de regering van Curaçao gesommeerd de begroting op orde te maken en geen nieuwe verplichtingen aan te gaan voor het aannemen van personeel of het afsluiten van leningen. In het verleden was een dergelijke houding absoluut ondenkbaar.

Onafhankelijkheid: de ideale oplossing?

De problemen die gepaard gaan met de relatie tussen Nederland en de eilanden in de West voeden bij critici het idee dat onafhankelijkheid de juiste oplossing is. Volgens Nauta valt echter niet te verwachten dat de soevereiniteitsoverdracht spoedig plaatsvindt. De politieke elite op de eilanden hebben juist baat bij de huidige status quo, waarin het Statuut de eilanden redelijk veel bestuursvrijheid geeft terwijl zij wel aanspraak kunnen maken op financiële steun van Nederland. Hoewel de onafhankelijkheid voor Nederland financieel gezien een gunstige ontwikkeling zou zijn oordeelt Nauta dat de historische schuld van Nederland de verplichting met zich meebrengt om de integriteit van het bestuur te waarborgen en de economische positie van de eilanden en hun burgers te verbeteren.

Nederland is altijd terughoudend geweest in te grijpen in het lokale bestuur van de Caribische rijkdelen uit angst de koloniale kaart toegespeeld te krijgen. De tijd is rijp dat zij deze kaart overtroeft met het argument dat zij niet alleen de volksovereiniteit heeft te eerbiedigen maar ook

eindverantwoordelijkheid draagt voor het waarborgen van goed bestuur in de West... (Nauta, 2011: 202). ■

Literatuur:

1. Nauta, O. (2011), *Goed bestuur in de West. Institutionele en maatschappelijke beperkingen voor goed bestuur in de Caribische rijkdelen*, Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisationswetenschap Proefschriften, 1 juni

CV

Wie: Oberon Nauta

Geboren op: 21 oktober 1974

Huidige functie: Senior Onderzoeker DSP Groep

Opleiding:

Sociale Geografie aan de Universiteit van Amsterdam, 1996-2000

Leergang Buitenlandse Betrekkingen aan het Clingendael Instituut, 2000-2000

Gepromoveerd in de Bestuurskunde op het thema openbaar bestuur aan de Universiteit Utrecht, 2008-2011

Loopbaan:

Docent Methoden & Technieken aan de Universiteit van Amsterdam, 2002-2003

Senior Onderzoeker DSP Groep, 2001- heden

Bent u in Leiden afgestudeerd als bestuurskundige, maar nog geen alumnuslid van de B.I.L.? Vul de alumnus lidmaatschapskaart in de B.I.L.-kamer in of stuur een e-mail naar secretaris@bilboard.nl.

Kent u nog oud-studiegenoten die nog geen alumnuslid zijn? Stel hen dan op de hoogte van de voordelen van het alumnuslidmaatschap!

Als dit jouw strategie is om de productiviteit te verhogen, moet je niet bij ORMIT zijn.

Een pizza als managementinstrument? Heb je betere ideeën over leiderschap, dan biedt ORMIT je een waardevol vervolg op je universitaire studie. Als het adres op het gebied van Management Development, kun je als managementtrainee bij ORMIT rekenen op een aanpak die je aan alle kanten aanscherpt. Zo ga je twee jaar lang in een uniek managementtraineeprogramma op interim-basis aan het werk. Op uitdagende projecten bij vier toonaangevende organisaties uit ons netwerk.

Tegelijkertijd doorloop je een ontwikkelprogramma waarin coaching, intervisie en opleiding centraal staan. Daarbij ga je vanzelf deel uitmaken van de hechte community van 'ORMIT'ers, zelfs als je niet meer bij ORMIT werkt. Door deze combinatie van werken en leren, brengen we de manager in je boven. En kun je doorstromen naar een leidinggevende functie bij een van onze participanten. Dus wil je het beste uit jezelf halen, ga dan naar www.ormit.nl.

ORMIT. DEDICATED TO MAKING THE MOST OF YOUR TALENT.

In het ORMIT-netwerk participeren onder andere: ABN AMRO, Alliander, ANWB, Belastingdienst, Dela, DSM, Equens, Essent, GVB, ING Groep, KLM, KWF, Ministerie van LNV, NS, Nuon, NXP, Oranjewoud, Ordina, Oxfam Novib, Philips, Pon, ProRail, Rabobank, RDW, Sanquin, Schuitema, Shell, T-Mobile, Post NL, Unicef, Unilever, Warchild.

ORMIT
DEVELOPING MANAGEMENT

Een bodemloze put

Moet Curaçao helemaal onafhankelijk worden of moet Nederland betrokken blijven bij het eiland? Zowel op het eiland zelf als in de Nederlandse politiek hoor je verschillende geluiden. Politicus voor de SP, Ronald van Raak, laat zijn mening horen over deze betrokkenheid.

Door Ronald van Raak

De Eerste Kamer is één van de weinige parlementen in de wereld waar de commissievergaderingen niet openbaar zijn. Dat heeft als nadeel dat u geen idee heeft wat hier besproken wordt. Dat heeft als voordeel dat senatoren alles kunnen bespreken. Voordat ik in 2006 lid werd van de Tweede Kamer was ik zelf senator. In 2005 kwam Alexander Pechtold zich bij ons voorstellen. De nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties was toen al op bezoek geweest naar de Antillen. Daar had hij toegezegd de schulden van de eilanden te zullen saneren, waarvoor meer dan 2 miljard euro was gereserveerd.

In het commissiekamertje viel een doodse stilte. Totdat één van de oudere senatoren het woord nam en vroeg wat de minister daar dan voor had teruggekregen. Nog niets. De toezegging was gedaan in het kader van de onderhandelingen over nieuwe staatkundige verhoudingen. Jarenlang had Nederland falend bestuur op de eilanden - fraude, corruptie en vriendjespolitiek - moeten afkopen door de schulden te betalen. Nu was het moment dat we die verhoudingen konden verbeteren, maar had de minister onze troefkaarten al op tafel gelegd. De minister was les één van het onderhandelen vergeten. Nederland stond met de rug tegen de muur.

De verhoudingen binnen het Koninkrijk werden in 1954 vastgelegd in het Statuut, onze gemeenschappelijke grondwet. Dat was in een tijd dat

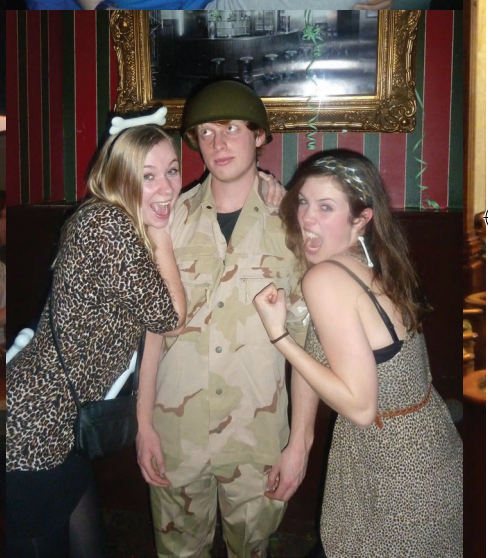
we nog veel moeite hadden om afstand te doen van onze koloniale ambities. Indie was verloren, maar op de andere koloniën wilden we greep blijven houden. Daarom wilde Nederland een 'waarborgfunctie': overzeese gebieden kregen meer autonomie, maar ons land zou blijven toezien op goed bestuur, totdat die gebieden onafhankelijk werden. Suriname werd in 1975 onafhankelijk, waarna de Antillen snel zouden moeten volgen. Maar de bevolking van de eilanden besloot anders, men wilde bij Nederland blijven.

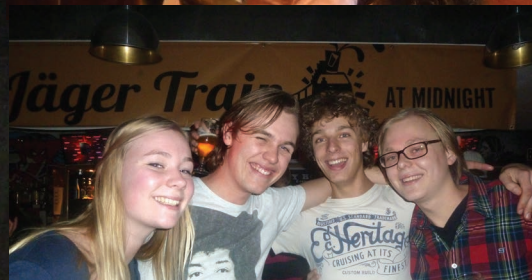
De eilanden konden onderling echter niet samenwerken in het land Nederlandse Antillen. Aruba werd in 1986 een apart land, Curaçao en Sint-Maarten volgden in oktober 2010. Bonaire, Saba en Statia werden onderdeel van Nederland. In aanloop naar 2010 - ik was ondertussen lid van de Tweede Kamer - heb ik vaak aangedrongen op wijziging van het Statuut. Daarvoor was echter de medewerking nodig van de eilanden - en die wilden niet. De buit was immers binnen, de schuldsanering was toegezegd, Nederland kon praten wat het wilde. Curaçao en Sint-Maarten werden autonome landen, maar Nederland bleef verantwoordelijk voor goed bestuur.

Op Curaçao trad vervolgens de regering Schotte aan, met ministers die nauwe banden hadden met de maffia, die ook hun campagne financierde. De onderwereld kwam boven en kreeg toegang tot politie en justitie, de centrale bank - zelfs tot de geheime dienst. Curaçao werd leeggeroofd: ruim twee jaar nadat Nederland de miljardenschuld had gesaneerd, heeft het eiland opnieuw grote schulden, zijn overheidsbedrijven uitgeknepen en honderden miljoenen euro verdwenen. Miljoenen voor de maffia, die wij straks moeten betalen. Schotte is ondertussen ook verdwenen, maar Curaçao is opnieuw failliet. Had Pechtold de Eerste Kamer maar iets eerder bezocht, voorafgaand aan zijn reis naar de Antillen. Dan had mogelijk veel ellende kunnen worden voorkomen. ■

Ronald van Raak

Studeren in het koude Nederland

Aangezien Curaçao en Nederland nauw met elkaar verbonden zijn, zie je veel studenten vanuit de Antillen naar Leiden komen om hier een studie te volgen. Dit koude landje heeft echter een heel andere cultuur en het is dan ook een grote stap voor studenten om zo ver van huis te gaan studeren. We spraken met studentdecaan Len Buis. Hij probeert deze studenten te begeleiden tijdens hun studie hier in Leiden.

Door Caroline Verduin

Kunt u vertellen wat de functie van studentendecaan inhoudt?

De studenten kunnen bij de studentendecaan met problemen terecht waar de studie-adviseur niet bij kan helpen. Allerlei internationale studenten kunnen bij mij terecht, maar als vertegenwoordigende decaan bij de stichting studiefinanciering Curaçao heb ik me in de loop der jaren met name gericht op Curaçao.

Wat zijn de specifieke problemen en vragen waar studenten uit Curaçao mee komen?

Studenten uit Curaçao komen vooral met vragen over studiefinanciering, maar bijvoorbeeld ook over andere praktische zaken, zoals over de huur en de huisbaas. Heimwee, vragen over de Nederlandse cultuur, moeite met de taal zijn veel voorkomende problemen. Psychologie, geneeskunde en Rechten zijn de studies waar de meeste internationale studenten voor naar Nederland komen. Studies als Rechten en Bestuurskunde kennen een regionaal karakter. Er wordt gesproken over bekende Nederlanders als Moszkowicz of de Nederlandse staatsstructuur en haar organisaties. Wanneer je daarbij de taal ook niet goed beheerst kunnen dit grote drempels zijn om te slagen.

Wat zijn motieven voor de studenten uit Curaçao om in Leiden te gaan studeren?

Twee belangrijkste redenen kunnen worden genoemd. Financiën: Studenten uit Curaçao hebben recht op studiefinanciering, waarmee het volgen van een studie een stuk goedkoper wordt. Daarbij biedt Leiden veel meer keuze aan studierichtingen dan op het eiland.

Wat zijn karakterkenmerken van de Curaçaose student?

Curaçao kent maar twee echte middelbare scholen (een protestantse en een katholieke) en is daarmee nogal dorps, terwijl de studenten toch wel een wereldwijsheid kennen. Ze zijn meer internationaal gericht. Het dorps is terug te herleiden naar het sociaal vaardig zijn, maar niet de 'vuile was buiten willen hangen' en dit binnen de familie wil houden. Studenten uit Curaçao houden erg vast aan hun roots. Het is een echt Caribbeaan volk en meer eilands dan bijvoorbeeld Suriname dat meer op Nederland is gericht of Aruba met een meer 'American way of life'.

Len Buis, studentdecaan Universiteit Leiden

Wat voor advies geeft u regelmatig aan de Curaçaose student?

Eigenlijk voor elke internationale student geldt: word lid van een studenten-, studie-, sport- of belangenvereniging dat dicht bij je ligt. Het helpt je met de taal en geeft je meer inzicht in de cultuur en helpt om Nederland beter te leren kennen, bijvoorbeeld door te roddelen over dhr. Moszkowicz.

Hoe zijn de contacten tussen de studenten uit Curaçao onderling?

Ondanks dat de meeste studenten uit Curaçao elkaar kennen van de middelbare school is er niet

veel interactie onderling. Men voelt zich niet zo met elkaar verbonden zoals de Leidse student die een oud-klasgenoot uit Maastricht tegenkomt in Leiden. Het is echter ook niet aan te raden enkel binnen de familiekringen te blijven. De beperkte contact met Nederlands (die 12 contacturen) kan echt de taalvaardigheid verminderen. Nederlands is eigenlijk al een vierde taal voor de Curaçaose: het komt na Papiaments, Spaans en Engels.

Hoe zien de studenten uit Curaçao hun toekomst?

Voor eigenlijk alle studies geldt het, maar met name de research masters, dat voor de student die na de studie op Curaçao wil werken het lastig kan worden. Het banenaanbod is nu eenmaal niet groot en het aantal onderzoeksinstituten is ook gering. Vaak worden de studenten dan toch geconfronteerd met de werkelijkheid dat teruggaan naar Curacao niet waarschijnlijk is. ■

Bestuurskunde
stuurskunde *Wetenschap*
Wetenschap
Beleid
eleid *Gemeente*
Gemeente
Theorie
Theorie
Bestuur
Bestuur *Parlement*
Parlement
Europa
ropa *Rijk*
Praktijk *Rijk*
Praktijk

Word nu lid van de Vereniging voor Bestuurskunde voor het Speciale studententarief van € 16,80 per jaar.

Je ontvangt dan gelijk vier keer per jaar het tijdschrift Bestuurskunde.

Meer informatie? Surf naar www.bestuurskunde.nl

Vereniging voor Bestuurskunde

DE BRUG TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK

Even voorstellen...De Opleidingscommissie

Wat is de OLC?

De OLC komt om de vier à zes weken bij elkaar en vergadert dan over een breed scala aan onderwerpen. Een voorbeeld van een vast vergaderonderdeel zijn de OER (Onderwijs en Examenregeling) en het onderwijsprogramma. Dit zijn twee belangrijke documenten die elk jaar met instemming van de OLC moeten worden vastgesteld. Daarnaast worden de ICLON-data (de verwerkte data uit de evaluatieformulieren die je na je tentamen altijd invult) altijd doorgenomen. Tevens bespreken we actuele punten die door studenten worden aangedragen zoals klachten of opmerkingen over bepaalde vakken of docenten. Momenteel zijn we bezig met brainstormen over onze actiepunten voor de rest van het jaar. Input van studenten is hierbij van harte welkom, dus schroom niet om contact op te nemen met je suggesties!

Wie zitten er in de OLC?

De OLC is samengesteld uit studenten, docenten en zogenoemde 'toehoorders'. De studentleden nemen in principe voor een termijn van één jaar zitting in de OLC. Dit jaar zijn Timo Lambregts (Bsc I), Dylan Voncken (Bsc II) en Simone de Ruyter (Bsc III) verkozen tot vertegenwoordigers van alle Bestuurskundestudenten. De docentleden zijn

momenteel mw. Dr. M. Beerkens, mw. Dr. A. Rasmussen en dhr. Dr. P. Overeem (voorzitter). De toehoorders, die overigens wel degelijk hun zegje mogen doen, zijn dhr. Dr. J. van Donselaar (opleidingsdirecteur) mw. Drs. F.D.J. Ladan (studieadviseur BSc) mw. S. Delpeut MA (studieadviseur BSc), mw. Drs. J.A.D. den Heijer (MSc), Luc Ruth (Commissaris Onderwijs der B.I.L.) en Hanna Blomaard (Studentlid Instituutsbestuur).

De OLC iets voor jou?

Als bovenstaande tekst je aanspreekt en jij je ook graag zou willen inzetten voor de kwaliteit van je opleiding dan is lidmaatschap van de OLC misschien wel iets voor jou. Over een aantal maanden worden er weer verkiezingen gehouden en tegen die tijd zal je een mail ontvangen met meer details over de procedure en de verkiezing.

Contact

Wil je meer informatie over de OLC, heb je suggesties of heb je een klacht over een vak of docent? Dan kun je contact met ons opnemen via olc_bsk@fsw.leidenuniv.nl. Je kunt ook altijd een van ons aanspreken op het FSW. ■

Van links naar rechts: Timo Lambregts (BSc I), Simone de Ruyter (BSc III), Dylan Voncken (Bsc II)

De korte reis der B.I.L. naar Parijs!

Het komende jaar werkt de Buitenlandcommissie B.I.L.-Voyage 2012-2013 hard om twee fantastische reizen neer te zetten: een korte en een lange reis. De lange reis zal plaatsvinden aan het einde van het jaar, de korte reis was afgelopen maand januari naar Parijs. Hier kun je teruglezen hoe deze verlopen is.

Door Simone Drost

Zondag 6 januari

Het was zondag 6 januari, toen de jaarlijkse korte reis der B.I.L. van start ging. Dit jaar gingen we naar Parijs! Om half 7 's ochtends stonden alle deelnemers met hun koffers klaar bij het FSW en kon de reis beginnen. Na een busreis van ongeveer zeven uur, kwamen we aan bij het moderne hostel waar we deze week zouden verblijven. De deelnemers kregen meteen even de tijd om de prachtige stad te verkennen door middel van een stadswandeling.

Dinsdag 8 januari

Dinsdagochtend vertrokken naar UNESCO. Daar aangekomen werden we te woord gestaan door drie enthousiaste, Nederlandse (!), medewerkers. Zij vertelden ons over de werkzaamheden die UNESCO zoal verricht en gaven ons een rondleiding door het enorme gebouw. 's Middags gingen we naar de ambassade van 'het Koninkrijk der Nederlanden'. Hier kregen we eerst te horen hoe het er op deze ambassade aan toe gaat, waarna we met Ariejan Korteweg, correspondent bij de Volkskrant, in discussie gingen over de verschillen tussen Frankrijk en Nederland. Het was ontzettend leuk om te zien op welke punten wij als landen nu zo duidelijk verschillen.

B.I.L.-Voyage

Maandag 7 januari

De volgende dag vertrokken we rond 8 uur naar het Ministerie van Financiën, waar we een leuke rondleiding kregen. In de namiddag brachten we een bezoek aan het Parlement. Dit was een bijzondere ervaring. Het gebouw alleen al was indrukwekkend genoeg om deze excursie geslaagd te noemen.

Woensdag 9 januari

En toen was het alweer woensdag... De koffers werden in de opslagruimte geplaatst en we vertrokken naar 'the European Parliament Information Office'. In een prachtige zaal kregen we uitleg over de Europese Unie en vooral ook over de werkzaamheden van het informatiekantoor in Parijs. Het was erg interessant om te horen wat voor enorme organisatie er achter de Europese Unie zit. 's Middags gingen we naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken, waar we door vijf medewerkers te woord werden gestaan over de uiteenlopende werkzaamheden op dit ministerie. Helaas was het toen alweer tijd voor het laatste diner en vertrokken we rond 10 uur 's avonds richting Nederland, waar we rond 5 uur 's ochtends aankwamen. ■

Activiteitenverslag

Naast een korte reis is er nog veel meer gebeurd bij de B.I.L. sinds de laatste Bestuurskundige Berichten. Zo is er een brainstormavond geweest en is er een knallende Tweedaagse met feest neergezet. We hebben dan ook twee B.I.L.-leden gevraagd om hier een verslag over te schrijven, zodat je kunt teruglezen wat er de afgelopen maanden allemaal gebeurd is.

De Brainstormavond

Door Emiel Stöver

Woensdag 13 februari vond de Brainstormavond van de B.I.L. plaats in establishment Buddhas. Deze avond stond in het teken van het inwinnen van informatie van de leden der B.I.L., met als hoofdthema wederom de verhuizing naar Den Haag. De avond was onderverdeeld in drie elementen: Leiden, Den Haag en de Toekomst van de B.I.L. Tijdens het element 'Leiden' gingen we in op de geschiedenis van de B.I.L. in Leiden. Wat moeten we behouden van hetgeen we hebben opgebouwd in Leiden? Den Haag stond meer in het licht van de kansen die we kunnen benutten in Den Haag. De Toekomst was bedoeld als element waar men zo vrij mogelijk kon nadenken over de B.I.L. over 10 jaar. Verschillende dingen zijn naar voren gekomen tijdens deze avond. Iedereen was het er over eens dat Den Haag niet een studentenstad is als Leiden. De B.I.L. zou met een informele ruimte, die beschikbaar moet komen in Den Haag, dit 'gat' op kunnen vullen. Door studenten bijvoorbeeld na college een alcoholische versnapering aan te bieden en een ruimte om met elkaar te borrelen, zorgt de B.I.L. op die manier voor een groter samenhangingsgevoel. Hierdoor zal het B.I.L. op

die manier voor een groter samenhangingsgevoel. Hierdoor zal het 'Haagsche' ook meer gaan leven voor de studenten bestuurskunde en zal de aankomende student zich meer verbonden gaan voelen met Den Haag. Dit is een voorbeeld van een idee dat o.a. voort is gekomen uit deze vruchtbare avond. Het was een nuttige en interessante bijeenkomst.

Rik de Ruiter vertelt over zijn onderzoek

Café de Vijfde

De volgende verslagen zijn geschreven door Brenda Poot.

Op 8 november vond de eerste Café de Vijfde plaats van dit collegejaar. Deze student-docentborrel stond in het teken van de Europese Unie en vond zoals gewoonlijk plaats in de Common Room op de vijfde verdieping van de FSW. Er werden twee interessante presentaties gegeven, één van een docent en één van een student. Rik de Ruiter vertelde over zijn onderzoek naar internationale organisaties en de focus op beleidseffecten op het nationaal niveau. Student Rosalinde Kranenburg vertelde over haar stage ervaring bij lobby bureau Public Matters. Naast de interessante presentaties werd ook de opleidingscommissie aan ons voorgesteld. Timo Lambregts en Dylan Voncken stelden zichzelf voor en lieten ons weten wat hun taken zullen worden bij de opleidingscommissie. Het laatste onderdeel van deze Café de Vijfde was de bekendmaking van de korte reis bestemming. Deze bekendmaking werd ingeleid met een mooi filmpje over de verschillende

In discussie tijdens de brainstormavond

populaire vakantiebestemmingen over heel de wereld. En de reis ging naar een van de mooiste en authentieke steden van de wereld, Parijs! Met al deze aspecten was de eerste Café de Vijfde van het jaar een goedbezochte, interessante activiteit.

B.I.L.-Feest The American Dream

Met de Amerikaanse verkiezingen net achter de rug vond het tweede B.I.L.-feest van het jaar plaats met het thema The American Dream op 22 november. De Kroon was omgedoopt tot een Amerikaans nationalistisch partijtje met ballonnen, vlaggen en linten. Bij dit feest konden de echte Red Cups natuurlijk niet ontbreken en er werd gulzig uit deze bekers gedronken. Er werd gedanst in mooie Amerikaanse outfits tot

in de vroege uurtjes op dit drukbezochte feestje.

Excursie

De Nederlandsche Bank

Op woensdag 5 december, voordat iedereen zich mentaal moest voorbereiden op pakjesavond, gingen we op weg naar Amsterdam met een grote, bonte groep B.I.L.-leden. Na een reis met trein, tram en benenwagen moesten we ons melden bij een mooi grachtenpand in hartje Amsterdam. We kregen een rondleiding door het bezoekerscentrum van de Nederlandsche Bank. Tijdens deze rondleiding werden verschillende aspecten van de EMU uitgelegd en werd er verteld wat de taken van de Nederlandsche Bank zijn. Daarnaast waren er ook interactieve spellen die tijdens de rondleiding werden gedaan. Het was een interessante ervaring, alleen was het jammer dat de informatie oppervlakkig was voor de studenten

Bestuurskunde. Na het bezoek kon iedereen naar huis en kon het heerlijk avondje beginnen!

After Sinterklaas Kroegentocht

De kroegentocht van dit jaar stond in het teken van Sinterklaas, en jawel after Sinterklaas omdat de kroegentocht plaatsvond op 6 december. Voor maar 5 euro kon je al mee met deze kroegentocht, langs drie beroemde kroegen in Leiden. Om 20:30 verzamelden we ons op een centraal punt in Leiden en gingen we hiervandaan naar onze eerste kroeg, de Storm! Er werd hier gezellig gebabbeld en er werden biertjes, wijntjes en shotjes uitgedeeld door de B.I.L. Na de goede aftrap in de Storm gingen we verder naar de Einstein. Al was het hier wat krappier dan in de Storm, ongezelliger was het niet! Ook hier werden de drankjes gul uitgedeeld en werd er goed geborrel. Daarna zetten we onze tocht voort naar de Odessa. In de Odessa werden wederom shotjes uitgedeeld en gingen de voetjes van de vloer, het was een geslaagde avond!

HOE WERKT HET ALS TRAINEE BIJ ABN AMRO?

Vragen aan Myrte Vollering, trainee

Banken: je hebt ze nodig om je betalingen te doen en straks misschien om je eerste huis te kopen. Maar hoe is het om bij een bank te werken? Wat zijn je mogelijkheden als je management ambities hebt? We vroegen Myrte Vollering (24 jaar) hoe het werkt als trainee bij ABN AMRO. Ze volgt het traineeship Next Generation Professionals. Myrte: 'Je kunt hier werkelijk alle kanten op: projectmanagement, relatiemanagement, interne consultancy, noem maar op. Je hebt maar liefst 25 richtingen. Het mooie is dat je iets kunt kiezen wat helemaal bij je past.'

Trainee, hoe kwam je daar zo bij?

'Tijdens mijn master Financial Management viel bij mij het kwartje: ik wil werken bij de Corporate Finance-afdeling van een grote bank. Door deelname aan Business Course The Deal kwam ik in aanraking met ABN AMRO. Het traineeship Corporate Finance & Capital Markets bleek perfect aan te sluiten bij mijn wensen. Leuk vind ik dat je je traineeship zelf kunt uitstippelen en dat je direct verantwoordelijkheden krijgt. En doordat je veel contact hebt met andere trainees leer je ook weer wat er speelt binnen andere afdelingen, zoals Facility Management of IT.'

Wat is het doel van een traineeship?

'Als trainee word je opgeleid voor een sleutelpositie binnen de bank. Dus het klopt dat je hier carrière kunt maken. Daarmee bedoel ik niet opklimmen in de hiërarchie maar veel meer carrière maken op een andere manier: verder komen als specialist en de beste worden op je vakgebied.'

Een eigenschap die je moet hebben?

'Je moet niet bang zijn om beslissingen te nemen. Ook niet als trainee. Als je een keuze maakt, ben jij

degene die daarvoor verantwoordelijk is. Dat leer je hier heel snel. Het is een soort daadkracht die je moet hebben.'

Wat maakt jouw traineeship zo interessant?

'De afgelopen negen maanden heb ik gewerkt op de afdelingen Corporate Finance en Equity Capital Markets. Als trainee binnen Merchant Banking werk je direct mee aan projecten voor klanten. Geweldig is dat. De eerste periode ben ik intensief betrokken geweest bij pitches, marktonderzoek en financiële analyses, en heb ik zelfstandig complete financiële modellen gemaakt. Ik vind het bijzonder dat ABN AMRO deze kans biedt aan trainees. Tja, en het is natuurlijk ook gewoon heel erg leuk om te leren van collega's en de andere trainees! En uiteraard sluit je de week vaak af met een gezellige borrel of een ABN AMRO-activiteit.'

Meer weten over alle startrichtingen van ons traineeship? Kijk op abnamro/werken. Je vindt er ook interessante events.

"JE WORDT OPGELEID VOOR EEN SLEUTELPOSITIE BINNEN DE BANK"

Groeten uit... Curaçao

Elk jaar vertrekken er B.I.L.-leden naar het buitenland om te gaan studeren, stage te lopen of de wereld te leren kennen. Ook op Curaçao strijken af en toe wat studenten neer. Zo ook Mahamed Xasan. Hij is afgelopen jaar stage gaan lopen op Curaçao en zit momenteel in zijn derde jaar Bachelor Bestuurskunde.

Door Mahamed Xasan

Mahamed op een campagnebus

Na onderzoek gedaan te hebben naar bestuurskundig relevante stages in het buitenland, kwam ik terecht bij Partido Nashonal di Pueblo (PNP). Deze partij deed mee aan de verkiezingen op Curaçao, nadat de regering Schotte in augustus 2012 gevallen was. Voor deze stage moest ik echter wel naar Curaçao komen. Na een chaotische voorbereiding en een lange reis van ruim tien klokuren, stond ik dan eindelijk op Hato Airport, te Curaçao.

Bij binnenkomst leerde ik al snel de secretaresse van de politicus kennen. Al snel werd duidelijk dat dit serieuze koek was. 'Dit is geen meeloopstage, jij moet er maar voor zorgen dat we de Kamer binnen komen, jij bent de campagneleider' waren de woorden van Chris Peterson. In een klap werd ik gepresenteerd als campagneleider van de Groene Partij, de PNP. Mijn campagne team bestond uit ongeveer twintig vrijwilligers. Deze vrijwilligers kwamen uit alle hoeken en gaten. Het was echter geen makkelijk begin, zo bleek de partij failliet te zijn, was er geen campagnegeld en werd de partij in sommige peilingen niet eens genoemd. De peilingen logen er niet om: 0 zetels. 'Jij komt uit Nederland, jij regelt dit maar' aldus Peterson.

Acht weken voor de verkiezingen kwam ik aan op Curaçao. Ik kwam precies aan op het moment dat het kabinet was gevallen en de nieuwe verkiezingsdatum bekend was. Het was bijzonder lastig om voet aan grond te krijgen. Onder de lokale bevolking wordt er vooral Spaans of Papiamentu gesproken. Ook is het stemgedrag op Curaçao veel makkelijker te beïnvloeden dan in Nederland.

De concurrentie was moordend. Zo heeft de partij van oud-premier Gerrit Schotte, de MFK, genoeg geldverstrekkers om zijn campagne te financieren (NRC, 8 oktober 2012). Deze invloeden waren duidelijk zichtbaar bij het organiseren van o.a. ludieke acties. Zo kon ik bijvoorbeeld geen witte vlag of geen witte pet krijgen op het eiland. Deze waren namelijk opgekocht door Schotte. Verder is het normaal om op de verkiezingsdag de bewoners thuis op te halen omdat niet iedereen over een auto beschikt. Er was geen enkel verhuurbedrijf dat voor ons, de PNP, op de verkiezingsdag een bus over had. De MFK had alle bussen afgehuurd zonder ze allemaal nodig te hebben. De lijsttrekker, Schotte, voerde volop offensief campagne. Alle zendtijden

Entrega di Lista PNP

en voorpagina's van kranten werden even kinderlijk opgekocht. We kregen nauwelijks zendtijd voor op de televisie en radio. Daarnaast beloofde Schotte van de MFK elke Curaçaoënaar recht op gratis onderwijs. Het geld was hier alleen niet voor. Door een naar mijn mening geniale constructie, bedacht Schotte toch weer aan geld te komen. Het land staat onder curatele en mag geen geld lenen op de kapitaalmarkt (NRC, 20 oktober 2012). Schotte kon echter aan geld komen dankzij de Isla, een olieraffinaderij waar de overheid aandeelhouder van is. Dit bedrijf was bereid geld voor te schieten aan de overheid. Hiermee kon hij zijn verkiezingsbelofte van twee jaar geleden nakomen. Dit noemde hij 'voorgeschoten dividend', wat normaal gesproken pas aan het eind van het jaar wordt uitbetaald. Ook beloofde Schotte het volk voedselbonnen van 100 Antilliaanse guldens per maand. De meeste Curaçaoënaars waren hier snel voor gevallen. Het gerucht dat Schotte vele BlackBerry smartphones uitdeelde, heb ik nooit waar kunnen nemen. En dat er grote drugsmafia's en casino-eigenaren achter hem staan ook niet. Maar dat er genoeg geld in huis was om de campagne te winnen was evident. Wij, van de PNP, besloten vanaf het begin geen vuile campagne te voeren. We haalden twee keer de voorpagina van het Antilliaans Dagblad. Het was ons gelukt om tussen de opgekochte zendtijden van de televisie en radio te komen. Helaas mocht dit niet baten. De PNP haalde één zetel van de 21 (ruim 5400 stemmen).

De Pueblo Sobberano (PS) en de MFK haalden beide 5 zetels. Het pijnlijke is dat de twee grootste partijen geen partijprogramma hebben. We hebben veel tijd gestoken in het schrijven van een goed programma. De stemmers zijn dus duidelijk afgegaan op de BlackBerry smartphones en voedselbonnen.

De onafhankelijkheid van Curaçao

Onlangs, op 19 oktober 2012, twee jaar na de autonome status van Curaçao, zijn er verkiezingen geweest op het eiland Curaçao. De rol van het Koninkrijk en de onafhankelijkheid van Curaçao speelden een grote rol tijdens deze verkiezingen. De PS, een partij die altijd staat voor onafhankelijkheid met een aantal anti-Nederlandse standpunten, werd de grootste partij. Ik, als campagneleider van Chris Peterson, derde op de lijst van de PNP, heb hier een andere visie op. Nederland is zowel financieel als bestuurlijk van groot belang voor Curaçao. De urgentie betreffende financiële afhankelijkheid en de noodzaak voor het creëren van een bestuurlijk fundament liegen er niet om. SP-kamerlid Ronald van Raak beweert al enige tijd dat de Curaçaose bevolking gekozen heeft voor onafhankelijkheid (NRC, 20 oktober 2012). Mede door het uitgroeien van Pueblo Sobberano's (PS) van Helmin Wiels als grootste partij van de afgelopen verkiezingen. Echter is dit aantal, ruim 18 duizend stemmen, niet eens een kwart van het totaal aantal stemmen. De uitslag van de verkiezingen is daarom ook niet te vertalen naar onafhankelijkheid. Gelukkig betoogt voormalig minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Liesbeth Spies voor een nationaal referendum. 'Dat Curaçao onafhankelijk wil worden is niets mis mee, maar daar zou het volk over moeten stemmen.' De positie binnen het Koninkrijk was een hot topic op Curaçao. Hier werd naast gratis voedselbonnen en gratis onderwijs veel over

gediscussieerd. Anderzijds is het natuurlijk de vraag of Curaçao wel onafhankelijk kan worden. In twee jaar tijd heeft de autonome status van Curaçao gezorgd voor het staan onder curatele. In 2010, bij de transitie van Curaçao naar een autonome status, saneerde de Nederlandse overheid een schuld van twee miljard euro weg. Curaçao heeft Nederland niet alleen financieel nodig, maar ook bestuurlijk.

Rijkdom

Daarnaast zijn er verschillende argumenten te bedenken waarom Nederland Curaçao liever rijk dan kwijt is. In Nederland vergeten we vaak hoeveel Nederlanders profijt hebben van de commerciële stranden, de verhuur van vakantiewoningen en natuurlijk het vastgoed. Per jaar bezoeken er ongeveer 50.000 Nederlanders het eiland als toerist of voor zaken. Op het eiland zelf wonen er ongeveer 150.000 mensen, hiervan ruim 5000 Europese Nederlanders. Daarnaast zijn er Nederlandse kranten, televisiezenders, radiostations en zelfs de taal Nederlands wordt er sterk beoefend. Kortom, de wederzijdse afhankelijkheid is niet even sterk, maar die is er wel. Ook is er een diplomatisch argument. Curaçao ligt maar 55 kilometer voor de kust van Venezuela. We weten allemaal dat de banden van de Verenigde Staten en Venezuela niet altijd even fijn zijn. Nederland is de perfecte bemiddelaar als we kijken naar de geografische ligging van Curaçao. Met de missie 'Forward Operating Location' (FOL) probeert de VS de drugshandel uit Zuid-Amerika tegen te gaan. Nederland speelt ook een belangrijke rol als het gaat om 'war on drugs' in de VS. De diplomatische banden zouden enorm verslechteren als Nederland Curaçao onafhankelijk verklaard. De historie speelt misschien nog wel een belangrijke rol. We zagen bij de onafhankelijkheid van Suriname in 1975 een enorme chaos in het land ontstaan.

Chris
Peterson

BAN SERIO AWÓ

PNP

www.chrisnpn.com

Kort na de onafhankelijkheid viel de democratische regering en waren er in 1982 de Decembermoorden van Desi Bouterse. Na deze tegencoup verslechterde de economische en politieke situatie van Suriname nog verder. Nederland is daarom voorzichtiger met de transitie.

Tot slot

Campagne voeren op Curaçao was een prachtige ervaring. In de heetste van de strijd hebben wij ons als kleine partij toch kunnen profileren. Acht weken voor de verkiezingen kwam ik aan op Curaçao, met een duidelijke taak: zetels scoren. Met een krappe campagnekas en met geen enkele zetel in de peilingen was dit nogal een lastige taak. Daarnaast had ik een meeloopstage verwacht, maar kreeg ik onverhoopt de functie campagneleider van Chris Peterson van de PNP. Alles gebeurde in rap tempo, want de verkiezingen kwamen in aantocht. Ik heb veel mogen ondernemen waardoor ik veel heb mogen leren. Naast het schrijven van speeches, artikelen en campagneprogramma's heb ik ook een campagneteam aangestuurd. Het team bestond voornamelijk uit vrijwilligers die de ene dag wel werkten en de andere dag onbereikbaar waren. Ze waren echter hard nodig, anders hadden we nooit één zetel behaald. De verkiezingen verliepen rustig en de uitkomst viel tegen. We hoopten op drie zetels, maar het werd er helaas maar één. Nadat een Statenlid zich onafhankelijk had verklaard van de PAR, was een transitiekabinet mogelijk. De PNP maakt deel uit van dit transitiekabinet en heeft zelfs een ministerpost weten te bemachtigen. Helaas speelt Peterson geen rol in dit kabinet. De interne strijd binnen de partij betreffende het voorzitten van de fractie was al begonnen. De kans is zeer groot dat Peterson in de toekomst fractievoorzitter van de PNP wordt. Ik heb beloofd, zodra het kabinet valt en mits hij de lijst aanvoert, terug te komen op Curaçao om campagne te voeren. Verder zal Curaçao in het komend decennium zeker niet onafhankelijk worden. De financiële afhankelijkheid is veel te groot. Daarnaast speelt Nederland een prominente rol bij het vormen van een sterk bestuurlijk fundament. De rol van Nederland voor het bestaan van het eiland is dus cruciaal. Dit is ook te onderbouwen door de zeer matige toon van Helmin Wiels (PS) na de

Live op Dolfijn FM

verkiezingen. De Nederlanders die woonachtig zijn op Curaçao hebben geen baat bij onafhankelijkheid en tot slot is de Nederlandse bijdrage in de begroting onmisbaar. ■

Literatuur

1. Coevert, A. (2012), *Gerrit Schotte heeft banden met de Italiaanse maffia*, NRC, 8-10-2012
<http://binnenland.nieuws.nl/706464> (bezoekt op 21-11-2012)
2. <http://nos.nl/artikel/190167-antillen-wat-er-verandert.html> (bezoekt op 23-11-2012)
3. http://www.historiadiaruba.aw/index.php?option=com_content&task=view&id=22&Itemid=37&lang=en (bezoekt op 20-11-2012)
4. http://www.intertrustgroup.com/en/Dissolution_of_the_Netherlands_Antilles.aspx#nederlands (bezoekt op 23-11-2012)
5. <http://www.overheid.aw/index.asp?nmoduleid=19&wgid=6&spagetype=21&nPageID=1120&nCMSPageType=1> (bezoekt op 20-11-2012)
6. <http://www.whowaswho.an/directory/listing.php?id=24> (bezoekt op 23-11-2012)
7. <http://www.versgeperst.com/nieuws/178142/spies-onafhankelijkheid-is-aan-curaao.html> (bezoekt op 23-11-2012)
8. <http://www.nu.nl/politiek/2942767/onafhankelijkheid-curaao.html> (bezoekt op 23-11-2012)
9. <http://www.versgeperst.com/lifestyle/175774/%E2%80%98bai-gana-baka%E2%80%99-concert-op-brionplein.html> (bezoekt op 30-11-2012)
10. Oostindie, G. & Klinkers, I. (2001), *Knellende Koninkrijksbanden – Het Nederlands dekolonisatiebeleid in de Caraïben, 1940-2000, Deel 3*, Leiden: Amsterdam University press
11. van den Dool, P. (2012), *PVV en SP: Curaçao snel onafhankelijk na verkiezingsuitslag*, NRC, 20-10-2012

Praten over de toekomst

Op 17 januari j.l. kwamen 17 studenten en 6 alumni bij elkaar in restaurant Spize aan het Spui in Den Haag om met elkaar in gesprek te gaan over studie en de toekomst. Lees hier een verslag over de avond.

Door Inge Aarden

Aan mij was gevraagd hier een artikel over het alumni-masterdiner te schrijven. Maar hoe voorkom je dan dat alleen de dingen die passen binnen het referentiekader van de schrijver aan de orde komen in het artikel? Drie briefjes verzorgden een oplossing. Aan het begin van het diner kreeg iedere student en alumnus drie briefjes met daarop de termen “Bestuurskunde”, “Ambitie” en “Carrière do en don’t” erop. Ieder vulde zijn of haar visie over de topics hierop in. Deze briefjes werden uitgewisseld en men kon elkaar bevragen over het geen men op het kaartje had geschreven. De tekst op de briefjes was tevens de input voor dit artikel.

Bestuurskunde

Alumni en studenten hadden een gedeelde visie op de studie Bestuurskunde. De studie werd en wordt als generalistisch, multidisciplinair en zeer breed ervaren. Bestuurskundigen weten van alles een beetje. Door een generalistische insteek wordt goed inzicht verkregen in het publieke domein, zowel de werking van het openbaar bestuur als publieke organisaties. Volgens een aantal aanwezigen wordt er echter te weinig aandacht besteed aan decentrale overheden. Menigeen mist ook de praktische kant; men ervaart de studie vooral als theoretisch met weinig aansluiting op de praktijk en tools om ‘dingen, onderwerpen of problemen op te lossen’. Ook specialisaties worden gemist, zodat het moeilijk is om een duidelijke richting te kiezen na de studie. Men merkt verder dat werkgevers vakkennis wel

Alumni en masterstudenten in restaurant Spize

Studenten en alumnus in gesprek

belangrijk vinden. Naast kennis is ervaring ook belangrijk. Bestuurswerk en stages kunnen hier een bijdrage aan leveren. Dat een opleiding niet genoeg is, is voor een ieder duidelijk.

Ambities

Door het generalistische karakter leer je ook om breed te denken. De studie geeft dan ook veel instapmogelijkheden bij verschillende organisaties. Dit blijkt ook uit verschillende werkgevers die alumni hebben of gehad hebben. Zo zijn zij werkzaam als salesmanager bij ABN AMRO, adviseur voor ministers na een Rijkstraineeprogramma, bij het ministerie van Financiën als financial trainee, bij de gemeente Den Haag, BMC (advies en implementatie in de publieke sector) en als docent bij de Politieacademie na executieve carrière bij Politie Haaglanden.

Sommige studenten willen graag een rijkstraineeship in. Aangezien de meeste alumni wel een traineeship hebben gehad, kunnen zij voldoende tips hiervoor aanreiken. Veel studenten en alumni hebben ambities in management en leidinggeven. De meeste studenten hebben nog niet een concreet beeld van een specifieke job en zoeken iets op internationaal niveau of met veiligheid of culturen. Criminaliteit op internationaal niveau aanpakken, wethouder of werken bij WRR of SER zijn al specifiekere uitdagingen.

Ongeacht de soort werkzaamheden zijn de meesten ook nog op zoek naar waardering, afwisseling, maatschappelijke genoegdoening en een redelijk salaris. En als het kan ook nog eigen baas zijn.

Van studie naar baan

Maar hoe maak je dat allemaal waar? De belangrijkste tip, het afmaken van de studie, werd door velen genoemd. Een scriptie schrijven naast een reguliere baan wordt niet aanbevolen en maak afspraken met de scriptiebegeleider of je voor een 7 of 9 gaat. Bestuurswerk, buitenland ervaring, bijbaantjes en stages kunnen een voorsprong geven vergeleken bij andere studenten die net klaar zijn. En besef daarnaast dat iedereen onderaan moet beginnen en dat je je voor een traineeship op tijd aan moet melden in verband met selectieprocedure. Natuurlijk ga je goed gekleed naar een sollicitatiegesprek. Je hebt immers geen tweede kans voor een eerste indruk. Eenmaal in een baan begonnen, durf dan ook om hulp te vragen als het nodig is. Anderen helpen graag en kunnen je ook spiegelen. Dat kan handig zijn om je snel in de organisatie thuis te voelen en je te handhaven binnen de organisatiecultuur. Blijf daarbij en daarnaast met veel verschillende mensen, ook onbekenden, in contact. Dat scherpt je gedachten.

Ga altijd voor de baan die bij je past en heb lef om ook voor die ogenschijnlijke onbereikbare baan te gaan, al is het op Curaçao. Vertel de mensen om je heen wat je wilt en blijf verbonden met hen, bijvoorbeeld via LinkedIn. Maar blijf trouw aan jezelf en blijf jezelf ontwikkelen. ■

Een tropisch toetje sloot de avond mooi af

Van droom naar werkelijkheid

Wanneer je klaar bent met je middelbare school moet je een moeilijke beslissing nemen: wat en waar ga ik studeren. Dit besluit bepaalt vaak voor een groot deel je toekomstige carrière en is zeer belangrijk. Veel mensen vragen zich dan ook vaak af: wat kan ik met mijn studie later? Met bestuurskunde kun je in ieder geval veel kanten op. Inge Aarden zal vertellen over haar carrièrepad na het afronden van haar studie. Zij is actief geweest binnen de Politie Haaglanden en werkt momenteel als docent bij de Politieacademie.

Door Inge Aarden

Als klein meisje wilde ik altijd al bij de politie, maar ik bleef te klein en voldeed dus niet aan de lengte-eis die werd gesteld. Omdat ik toch meer van de maatschappij wilde weten ben ik bestuurskunde gaan studeren. Eerst in Twente HBO en later de universiteit afgemaakt in Leiden. Alle stages en afstudeeronderzoeken heb ik verricht op het gebied Justitie en Politie. Tijdens mijn onderzoek voor de masterthesis raakte ik in gesprek met één van de chercheurs van de rijksrecherche. Hij vroeg mij waarom ik niet over wilde stappen naar de politie. Tijdens mijn afstudeeronderzoek was mij opgevallen dat op het ministerie ambtenaren zaten die geen goed beeld hadden van de daadwerkelijke politiepraktijk. Als ik ook ooit als bestuurskundige een beleidsmatige bijdrage wilde leveren aan een betere samenleving zou ik eerst meer zicht willen krijgen op de politie. Echter al mijn tegenargumenten werden van tafel geveegd: ik ben te klein; de lengte-eis is vervallen, ik heb nu WO niveau en wil niet meer als agent de straat op; er is een opleiding voor leidinggevenden, ik woon samen en wil niet intern; het is niet verplicht op school te wonen en ik wil niet nog een keer 4 jaar studeren; er is een versneld programma voor academici. Er restte mij niets anders dan mijn hart te volgen en te solliciteren. Voor de 400 academici die voor het regiokorps Rotterdam de selectie ingingen, waren 10 banen beschikbaar. Uiteindelijk haalden we met 20 studenten de selectie-eindstreep, maar ik hoorde niet bij die tien. Gelukkig waren er andere korpsen die nog plaatsen beschikbaar hadden. En zo ging ik voor Politie Haaglanden naar de inspectieopleiding aan de Nederlandse Politieacademie. Daarna heb ik in een MD traject diverse functies vervuld: van agent tot onderzoeker, ploegchef tot beleidsmedewerker. Hierdoor heb ik een goed beeld gekregen van

de politiepraktijk. Uiteindelijk ben ik 3,5 jaar wijkteamchef geweest. Helaas werd die functie regionaal opgeheven en zag ik geen kansen op korte termijn meer binnen Haaglanden. Ik zag een leuke vacature voor de Politieacademie als docent op het vakgebied beleid, management en organisatie en heb de gok gewaagd. Binnen twee maanden was ik over naar mijn nieuwe werkgever. Inmiddels werk ik als docent voor meerdere scholen.

Motto: volg je hart, ga de uitdaging aan en benut kansen! ■

Inge Aarden in uniform

Uit de oude doos: De reizen der B.I.L.

Ieder jaar opnieuw organiseert de B.I.L. weer twee reizen voor de reislustige studenten onder ons. Dit jaar is er ook weer de Masterreis voor de masterstudenten die verdieping in de praktijk zoeken naast hun studie of zich misschien willen oriënteren op een carrière in het buitenland. Hoog tijd om eens in de geschiedenisboeken te duiken wanneer en waar deze traditie startte en vandaan komt.

Door Amber van Schie

Inhoudelijk zijn de reizen niet veel veranderd, maar de bestemmingen destemee. Waren de bezochtelanden en steden eerst nog vooral in Europa, sinds de reis in 2000 naar Washington wordt er ook buiten Europa gekeken. Onder andere Rusland, Turkije en Jordanië zijn vereerd met een bezoekje van Leidse studenten.

Naast de geplande inhoudelijke excursies, bijvoorbeeld Ministeries en ambassades, komen de studenten ook in aanraking met de huidige politieke situatie in de landen. In 1988 ging de reis naar Praag, toen nog onderdeel van de Sovjet-Unie, en maakte iedereen kennis met de gang van zaken in het Oostblok. Enkele jaren later in 1992, kwamen de studenten in een politieke revolutie terecht in Boedapest. Terwijl zij de menigte gade sloegen, werd door het parlement een grondwetsartikel vernietigd waardoor de Hongaarse Volksrepubliek officieel kon worden uitgeroepen.

Deze koppeling van studie-inhoudelijke activiteiten met gezelligheid bleek dus een gouden formule. Naar de B.I.L.-reizen wordt het hele jaar uitgekeken en zijn onverminderd populair. Verkregen kennis uit boeken en van professoren wordt vergeleken met de economie, bureaucratie en politiek in het buitenland, waardoor studenten nieuwe inzichten verkrijgen. ■

Een jaar na de oprichting op 22 mei 1985 vond de allereerste reis der B.I.L. plaats naar Antwerpen, Brussel en Moortgat. Naast de binnenlandse excursies die de B.I.L. reeds aanbood, bleek er behoefte te zijn aan activiteiten in het buitenland. Tijdens deze eerste reis waren er inhoudelijke activiteiten bij verschillende instanties. Maar ook nachtelijke activiteiten in de kroegen eromheen waren een succes en zijn sindsdien een traditie en iets waar veel B.I.L.ers naar uitkijken. De maand waarin de reizen plaats vonden werd wel in de loop der tijd verplaatst van maart voor de Korte Reis en september voor de Lange Reis naar respectievelijk het begin en einde van het 2e semester. Ook de organisatie van de reis werd in 2001 door de Commissie Buitenland overgenomen van de Commissie Binnenlandse en Buitenlandse Activiteiten.

De Korte Reis, die 3 tot 4 dagen duurt, biedt plek aan ongeveer 60 studenten. Door de korte reisduur en nabijgelegen bestemming is de Korte Reis zeer populair. De Lange Reis is iets minder groot als gevolg van een langere reisduur van minimaal een week tot 10 dagen en hogere kosten. Toch blijken veel bestemmingen als Athene, Dublin en Lissabon onweerstaanbaar en staan er altijd zeker 35 studenten met hun koffers op Schiphol.

De B.I.L. in Jordanië

DAGELIJKS GEOPEND
VOOR LUNCH, DINER EN BORREL

3 gangen keuzemenu
€ 23,50

Smakelijke dagschotel
€ 9,50

Zondag en maandag
Thaise Keuken

Sfeervolle bovenzaal
voor diners,
borrels en bruiloften

*tot ziens, tot **EINSTEIN***

NIEUWE RIJN 19 LEIDEN

TEL: 071 - 5125370

www.einstein.nu

www.buddhas.nl

Jouw studievereniging
wil het je zo voordelig en
makkelijk mogelijk maken.
Dus hebben ze een
boekenleverancier
die daarbij past.

STUDY
STORE

Jouw studievereniging werkt
nauw samen met studystore.
En dat heeft zo z'n voordelen.
Doordat we snugger te werk
gaan, kunnen we jouw
complete boekenpakket
snel aanbieden tegen een
scherpe prijs.

www.studystore.nl